

Vlaanderen
is materiaalbewust

HET ASBESTATTEST VOOR DE GEMENE DELEN

ZORG NU VOOR DE GEZONDHEID
VAN BEWONERS EN GEBRUIKERS

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.ASBESTINFO.BE

ASBEST

Asbest is een schadelijke stof die in meer dan 3.500 materialen verwerkt is. In de vorige eeuw was asbest populair vanwege de vele nuttige toepassingen, maar ondertussen kennen we de grote gezondheidsrisico's. Vaak weten we niet dat asbest ook in onze eigen woning of onze gebouwen verborgen zit.

In een **asbestveilig** gebouw werden geen asbestmaterialen aangetroffen of enkel asbestmaterialen met een laag risico voor de gezondheid of het leefmilieu. Asbestveilig betekent dus niet hetzelfde als asbestvrij. Er kunnen nog verborgen asbestmaterialen aanwezig zijn, bijvoorbeeld ingesloten in wanden, vloeren of onder de grond. De aanwezige asbestmaterialen worden veilig beheerd om de asbestveilige toestand te behouden.

Een gebouw is **niet-asbestveilig** als er asbestmaterialen aanwezig zijn met een verhoogd risico voor de gezondheid of het leefmilieu. Het asbestattest geeft advies over hoe u best omgaat met deze materialen.

ASBESTATTEST GEMENE DELEN

Een asbestattest informeert u waar asbest aanwezig is in een gebouw en of het gebouw bij normaal gebruik asbestveilig is of niet. Asbestvezels kunnen vrijkomen bij beschadiging of veroudering van asbestmaterialen. Inademing van deze asbestvezels kan gevaarlijk zijn. Jeugdige longen zijn daarbij extra gevoelig.

Voor de gemene delen in mede-eigendom is vanaf 1 januari 2027 een afzonderlijk asbestattest nodig.

■ **Waarom is het verstandig om nu al een asbestattest te laten opmaken?**

DE GEZONDHEID VAN DE BEWONERS

Het asbestattest informeert over de aanwezige asbestmaterialen en hoe daarmee om te gaan. Zo kunt u de juiste maatregelen nemen om de gezondheid van de bewoners en gebruikers van het gebouw te vrijwaren. Niet alle asbestmaterialen moeten verwijderd worden; soms volstaat het om de materialen veilig te beheeren zodat er geen gezondheidsrisico's zijn.

VOLLEDIG EN CORRECT INFORMEREN VAN NIEUWE EIGENAARS

Een nieuwe (mede-)eigenaar wil geïnformeerd zijn over alle delen van het gebouw, dus ook over de gemeenschappelijke delen zoals het dak, de traphal en het stooklokaal.

BESCHIKBAARHEID VAN ASBESTDESKUNDIGEN

Naarmate de deadline voor een asbestattest gemene delen nadert, zal de beschikbaarheid van asbestdeskundigen afnemen. Er kunnen langere wachttijden optreden en de tarieven kunnen hierdoor tijdelijk hoger liggen. De bottleneck kan ook een impact hebben op de kwaliteit van de voorbereiding en het onderzoek, wat we willen vermijden. Door nu al een asbestattest te laten opmaken, kunnen alle onderzoeken mooi gespreid worden tot eind 2026.

BLOKKEREN PRIVATIEVE VERKOOP VERMIJDEN

Vanaf 1 januari 2027 moet er bij de verkoop van een privaat kavel ook een asbestattest voor de gemeene delen beschikbaar zijn. Door tijdig het asbestattest voor de gemeene delen te laten opstellen, vermijdt u het risico om een privaat verkoop te blokkeren.

EEN BETERE KOSTPRIJSINSCHATTING BIJ RENOVATIE

Met het asbestattest gemeene delen met aanvullend onderzoek kunt u beter inschatten welke kosten er kunnen opduiken tijdens een renovatie en onvoorziene meerkosten vermijden.

ASBESTINVENTARIS VOOR WERKGEVERS

Als een VME zelf werknemers in dienst heeft, is ze als werkgever verplicht om over een asbestinventaris te beschikken volgens de Codex welzijn op het werk. Laat een externe werkgever zijn werknemers in opdracht van de VME werken uitvoeren in de gemeene delen dan heeft die ook een Codex-asbestinventaris nodig, bijvoorbeeld voor keuringen, poetsen, onderhouds- of herstellingswerken. Een asbestattest van de gemeene delen met aanvullend onderzoek is hiervoor bruikbaar als startpunt.

DE BEHEERSPLICHT

Een VME is net als iedereen die asbestmaterialen beheert, verplicht om alle maatregelen te nemen om het gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu te voorkomen of te beperken. Dit is een verplichting uit de milieuwetgeving. Het asbestattest brengt de asbestmaterialen in kaart en informeert over de te nemen maatregelen om tot een asbestveilig gebouw te komen en te voldoen aan deze beheersplicht.

■ Mijlpalen

- Bij de verkoop van een (deel van een) gebouw van voor 2001, is het verplicht om een asbestattest te laten opmaken van de privaat delen.
- Vanaf 1 januari 2027 is er een algemene verplichting om over een asbestattest te beschikken voor de **gemeene delen in mede-eigendom**.
- Tegen 2032 moet **elke eigenaar** van een gebouw van voor 2001 een asbestattest hebben (ongeacht verkoop of overdracht).

OPDRACHTOVEREENKOMST

De opdrachtgever en de asbestdeskundige sluiten een opdrachtovereenkomst voor de opmaak of actualisatie van een asbestattest af. De asbestdeskundige gebruikt hiervoor de verplichte opdrachtformulieren op de website van de OVAM. Het is belangrijk dat u, als syndicus of vertegenwoordiger van de VME, het opdrachtformulier correct en volledig invult en ondertekent.

Er zijn verschillende soorten onderzoek mogelijk:

■ 1. Opdracht standaard onderzoek

De asbestdeskundige voert de asbestinventarisatie uit voor een standaard asbestattest om te voldoen aan de verplichting van 2027. De asbestdeskundige beschadigt geen wanden of vloeren om ingesloten asbest op te sporen. Van bepaalde materialen neemt hij een monster voor een labo-analyse.

■ 2. Opdracht aanvullend onderzoek

U kunt via de opdrachtovereenkomst de asbestdeskundige vragen om aanvullend onderzoek uit te voeren bovenop de standaard asbestinventarisatie. Dit kan ook via een actualisatie aanvullend op een bestaand asbestattest van de gemene delen.

Dat aanvullend onderzoek is nodig als u (renovatie)werken plant, u een startbasis voor een Codex-inventaris voor werkgevers wenst of u gewoon meer informatie wilt verkrijgen.

Hierbij gaat de asbestdeskundige elementen demonteren of vloeren en wanden beschadigen om ingesloten asbest op te sporen (destructieve handelingen). Soms gaat het louter om aanvullende gegevens te rapporteren of om bijkomende monsters te nemen, bijvoorbeeld om de asbesthoudende delen van pleisterwerk of leidingisolatie verfijnder af te bakenen.

Het uitvoeren van aanvullend onderzoek vergt ervaring en de nodige vakbekwaamheid. Daarom kiest u best voor een gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie:

- ✓ met minstens twee jaar ervaring met de opmaak van asbestinventarissen met destructieve handelingen, bijv. Codex-inventarissen in het kader van werken of sloopopvolgingsplannen;
- ✓ die verklaart volgens de regels van goed vakmanschap veilig en correct de handelingen in het kader van het onderzoek te kunnen uitvoeren (zoals de verwijdering van bedekkende materialen en het openbreken van wanden en vloeren);
- ✓ die verzekerd is voor de opmaak van asbestattesten met aanvullend onderzoek, vooral als destructieve handelingen nodig zijn.

■ 3. Opdracht voor raadpleging van een asbestattest

Beschikt u al over een asbestattest, dan kunt u de asbestdeskundige toegang geven tot de gegevens van uw asbestattest in de databank met het opdrachtformulier tot raadpleging.

VOORONDERZOEK

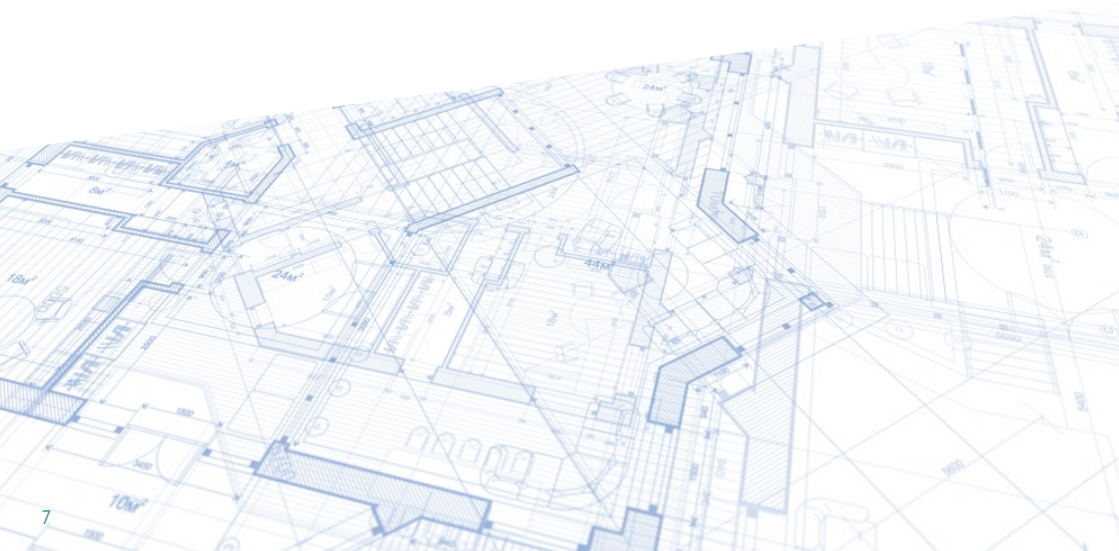
Om het onderzoek ter plaatse goed voor te bereiden, voert de asbestdeskundige een vooronderzoek uit. Het is belangrijk dat u de asbestdeskundige hiervoor alle nuttige informatie bezorgt, zoals:

- ✓ bouwplannen
- ✓ bestaande asbestinventaris
- ✓ facturen en offertes over uitgevoerde renovatiewerken of asbestverwijderingswerken
- ✓ info over statuut als onroerend erfgoed
- ✓ foto's van voor, tijdens en na werken
- ✓ basisakte of statuten van het gebouw
- ✓ ...

Heeft u weet van ingesloten asbest in uw gebouw? Dan moet u dit melden aan de asbestdeskundige.

Hoe meer informatie u geeft, hoe beter de asbestdeskundige het bezoek kan voorbereiden. De asbestdeskundige gaat samen met u na welke informatie bruikbaar is.

TIP: Informeer de gebruikers van het gebouw over het bezoek van de asbestdeskundige.

TOEGANKELIJKHEID EN VEILIGHEID

Een eigenaar is verplicht de asbestdeskundige een veilige en volledige toegang te bieden voor de asbestinventarisatie. Het is aangewezen dat u als syndicus of vertegenwoordiger van de VME de asbestdeskundige begeleidt tijdens het onderzoek en zorgt voor:

- ✓ een vlotte toegang tot alle ruimtes in het gebouw die tot de gemene delen behoren, en indien van toepassing tot de privatieve delen
- ✓ toegankelijke deuren, poorten, luiken, kasten (ook kleinere)
- ✓ het vermijden van contact met gevaarlijke dieren (hond, wespennest ...)
- ✓ opgeruimde gangen en ruimtes voor een vlotte doorgang en toegang.

Zo vermijdt u dat de asbestdeskundige een tweede keer moet langskomen.

Volgende situaties kunnen leiden tot een onvolledig onderzoek. De asbestdeskundige moet dit verplicht in het asbestattest rapporteren als onderzoeksbeperking.

- ✗ een onveilige situatie
- ✗ een slotvaste deur
- ✗ een overwoekerende vegetatie
- ✗ een opslag van materialen
- ✗ een onbereikbare hoogte (indien hoger dan 3,50 meter, gemeten vanaf een vaste ondergrond.)

Vermijd deze situaties zoveel mogelijk bespreek dit vooraf met de asbestdeskundige.

In sommige gevallen zijn gebouwdelen die tot de gemene delen behoren enkel toegankelijk via een privaat deel: bijvoorbeeld leidingen- en of afvalkokers, terrasdelen, ... Wenst u dat de asbestdeskundige ook deze gebouwdelen onderzoekt voor het asbestattest gemene delen, dan laat u dit opnemen in het opdrachtformulier en organiseert u de toegang tot deze privaatieve delen. In de basisakte en het reglement van de mede-eigendom vindt u de beschrijving van de gemene en private gebouwdelen terug.

TECHNISCHE RUIMTES

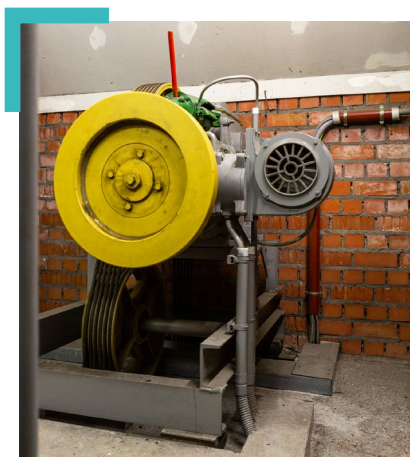
De syndicus of de VME brengt de asbestdeskundige op de hoogte van alle technische ruimtes aanwezig in het gebouw. De asbestdeskundige moet doorgaans ook deze ruimtes onderzoeken. Liftmachinekamers of liftschachten bijvoorbeeld hebben een grote kans op aanwezigheid van risicovolle asbestmaterialen (bijv. broze Pical-platen).

Om technische ruimtes te mogen onderzoeken moet de asbestdeskundigen bekwaam en bevoegd zijn. Is de asbestdeskundige dat niet, dan moet een extern bekwaam en bevoegd persoon aanwezig zijn tijdens het onderzoek. Vraag dit aan de asbestdeskundige wanneer u contact opneemt om het plaatsbezoek in te plannen. Indien een extern persoon nodig is, moet u er voor zorgen dat die ook aanwezig kan zijn wanneer het plaatsbezoek wordt uitgevoerd.

De asbestdeskundige mag geen onderzoeksbeperking rapporteren omwille van de afwezigheid van die externe persoon. Dit betekent dus dat die het asbestattest dan niet kan afwerken.

Een uitzondering hierop vormt liftinfrastructuur. Onder volgende voorwaarden mag de asbestdeskundige wel een onderzoeksbeperking rapporteren bij afwezigheid van de externe persoon:

- ✓ de asbestdeskundige kan motiveren dat er geen extern persoon binnen een redelijke termijn aanwezig kan zijn;
- ✓ de asbestdeskundige heeft van de VME een kopie ontvangen van een bestaande (CODEX-)asbest-inventaris waarin de liftinfrastructuur beschreven staat.

ASBESTINVENTARISATIE TER PLAATSE

De asbestdeskundige inventariseert asbestverdachte materialen en volgt daarbij de richtlijnen van het inspectieprotocol.

Wat doet de asbestdeskundige bij een standaard onderzoek?

✓ een visueel en auditief onderzoek	✗ geen onderzoek naar ingesloten asbest
✓ monstername van asbestverdachte materialen	✗ geen onderzoek naar ondergrondse objecten
✓ een niet-destructief onderzoek: de deskundige brengt dus geen structurele schade aan uw gebouw aan	✗ geen onderzoek van roerende goederen
✓ beoordeling van de toestand en het risico	✗ geen onderzoek van moeilijk toegankelijke of ontoegankelijke ruimtes
✓ advies over hoe om te gaan met de asbestmaterialen	✗ geen onderzoek van delen die buiten de opdracht vallen
✓ situerings- en detailfoto's van materialen, en dit met respect voor de privacy	

De asbestdeskundige kan in een aanvullend onderzoek:

- destructieve handelingen uitvoeren: demonteren of beschadigen van materialen om ingesloten of ondergrondse asbest op te sporen,
- roerende goederen onderzoeken,
- moeilijk toegankelijke ruimtes onderzoeken,
- aanvullende monsternames uitvoeren.

MONSTERNAME

De asbestdeskundige beoordeelt op basis van ervaring en expertise of een materiaal asbestverdacht is. Voor sommige asbestverdachte materialen is dit niet mogelijk en is het verplicht een monster te nemen om te kunnen **uitsluiten** of er asbest aanwezig is in het materiaal.

Voor de volgende asbestverdachte materialen is een monstername verplicht om uit te sluiten of er asbest aanwezig is:

- ✓ calciumsilicaatplaat
- ✓ zwarte lijmlaag
- ✓ relatief harde en/of pasta-achtige mastiek of kit
- ✓ bitumen, roofing, teer
- ✓ spuitlagen, bevlokkings
- ✓ thermisch isolerend materiaal, indien het waarneembare materiaal asbestverdacht is
- ✓ pleisterwerk, indien het waarneembare materiaal asbestverdacht is
- ✓ crepi
- ✓ tegellijm faïencetegels

Om een monster te nemen van een asbestverdacht materiaal volgt de asbestdeskundige de richtlijnen voor gemene delen uit het inspectieprotocol. De deskundige doet dit zorgvuldig en veilig, en beperkt de schade tot een minimum. Het normale gebruik van het gebouw blijft gegarandeerd.

De asbestdeskundige herstelt het monsternamepunt op duurzame wijze. Als de klant het monsternamepunt esthetisch wil herstellen, dan zal die dit zelf moeten (laten) doen.

Als de klant een monstername niet toelaat, dan neemt de asbestdeskundige het materiaal op in het asbestattest als asbesthoudend. Dat betekent dat het gebouw mogelijk het label niet-asbestveilig krijgt op basis van een potentieel foute identificatie. Overweeg dus de voordelen van een juiste identificatie met monstername.

Weigering of toelating voor monsternames gebeurt via opname in de **opdracht-overeenkomst**.

■ Hoeveel monsters moet de asbestdeskundige nemen van het pleisterwerk?

De asbestdeskundige beoordeelt zelf wat een representatieve monsternamen inhoudt. Dit is verschillend van situatie tot situatie.

Specifiek voor een trappenhal volstaat daarbij 1 mengmonster voor het pleisterwerk aan wanden, plafonds en de onderzijde van de trap, ook al is de trappenhal verspreid over verschillende verdiepingen. Het mengmonster zelf bestaat wel uit materiaal van verschillende monsternamenpunten op representatieve locaties: minstens één monsternamenpunt van een wand, één monsternamenpunt van het plafond en één monsternamenpunt van de onderzijde van de trap.

Daarnaast moeten er **per verdieping** 2 mengmonsters zijn van de gemene delen.

1. een mengmonster dat bestaat uit materiaal van verschillende monsternamenpunten van het **plafondpleisterwerk** van de gang(en), individuele ruimtes (bv. poetsdienst, afvallokaal, fietsberging, ...) en natte ruimtes (bv. een gemeenschappelijke wasruimte).
2. een mengmonster dat bestaat uit materiaal van verschillende monsternamenpunten van het **muurpleisterwerk** van de gang, individuele ruimtes (bv. poetsdienst, afvallokaal, fietsberging, ...) en natte ruimtes (bv. een gemeenschappelijke wasruimte).

Tot slot moet neemt de asbestdeskundige ook een mengmonster per **stooklokaal**, waarbij plafondpleister en muurpleister samen mogen.

NA HET PLAATSBEZOEK

- ✓ De asbestdeskundige wacht eventueel op de labo-analyse van de monsters.
- ✓ De asbestdeskundige verwerkt alle gegevens in de OVAM-databank.
- ✓ De asbestdeskundige bezorgt u het asbestattest als pdf-bestand.
- ✓ Als mede-eigenaar kunt u het asbestattest van de gemene delen raadplegen in de Woningpas.

■ Geldigheid van het asbestattest

De geldigheidsduur van een asbestattest bedraagt standaard tien jaar. In sommige gevallen geldt een kortere geldigheidstermijn. Dat is het geval wanneer er in het gebouw asbesthoudende materialen aanwezig zijn die een hoog risico inhouden. Dan is de geldigheidstermijn beperkt tot vijf jaar.

In het geval dat er geen asbestmaterialen gevonden zijn, is een asbestattest (dat afgeleverd is vanaf 8 april 2024) onbeperkt geldig.

Let wel: Het niet vinden van asbestmaterialen bij een standaard asbestattest wil niet zeggen dat er geen (ingesloten) asbest kan aanwezig zijn. Bij een aanvullend onderzoek, bijvoorbeeld voorafgaand aan werken, kan een asbestdeskundige toch nog ingesloten asbest aantreffen. Wanneer een eigenaar nieuwe asbestmaterialen aantreft, is sprake van een gewijzigde toestand en moet het bestaande asbestattest binnen een termijn van één jaar vernieuwd worden.

Voor een overdracht mag de geldigheidsduur niet verstreken zijn. Voor private delen geldt de algemene verplichting om tegen 2032 over een asbestattest te beschikken, voor de gemene delen is dit reeds tegen 2027. In beide gevallen mag de geldigheidsduur dan wel verstreken zijn.

Asbestinventarisatietest
Aanpak van de risico's van asbest

Adresnummer: 00000000-00000000
Geplaatst op: 01-01-2024
Geldig tot: 01-01-2029

Niet asbestvrij

Indicatie van de mate van aanwezigheid van asbest

Asbestmaterialen	Beperkt	Uitsluitend
4 Asbestmaterialen	☒ (Niet toegestaan)	☐
3 Asbestmaterialen	☒ (Niet toegestaan)	☐
2 Asbestmaterialen	☐ (Toegestaan)	☐
1 Asbestmaterialen	☐ (Toegestaan)	☒ (Toegestaan)

In de toelichting op de volgende pagina en in het laatste deel van de toelichting wordt u meer informatie en advies gegeven over de afgeleverde test.

Provincie Noord-Brabant | Het Verkeersbureau | 020 4800000
Provincie Noord-Brabant | 020 4800000

Heeft u nog vragen, opmerkingen of klachten over het asbestattest?

Meer info op ovam.vlaanderen.be/asbestattest

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110 - 2800 MECHELEN

V.U. OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen, D/2024/5024/08
Datum van publicatie: 31 oktober 2024

De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij respecteert uw rechten bij de verwerking van uw persoonsgegevens. ovam.vlaanderen.be/discclaimer